

CFR Marfă: Guvernul prezintă prestidigitația „Vagoane contra datorii”

4 Octombrie 2021

Ministerul Transporturilor a prezentat luni un proiect de Ordonanță de Urgență care va permite din punct de vedere fiscal darea în plată de active de către CFR Marfă către deținătorii de creanțe asupra societății de transport feroviar. În forma actuală Codul Fiscal nu permite o astfel de stingere a obligațiilor. Schema ar urma să ajute la returnarea de către compania de stat a unui **ajutor în sumă de 570**

milioane euro, în principal către CFR SA și ANAF.

Ordonanța este elaborată pentru „recuperarea cu celeritate a ajutorului de stat declarat nelegal prin Decizia Comisiei Europene C(2020) 1115 din 24.02.2020, acordat Societății Naționale de Transport Feroviar de Marfă “CFR MARFĂ” SA (SNTFM CFR MARFĂ)”. „A fost propus Serviciilor Comisiei un mijloc alternativ de stingere a creanței reprezentând ajutor de stat, bazat pe o procedură derogatorie față de prevederile Legii nr. 207/2015 privind Codul de Procedură Fiscală”, explică Ministerul Transporturilor, autorul proiectului de OUG.

În lipsa unui mecanism alternativ de rambursare a ajutorului de stat nelegal de către SNTFM CFR MARFĂ, reglementat prin legislația internă, riscul închiderii necontrolate a societății, ca urmare a demersurilor de executare silită a companiei, și a eliminării bruște a acesteia de pe piața de transport feroviar de marfă este iminent, afectând în mod direct industriile strategice și clienții deserviți de către SNTFM CFR MARFĂ.

”Activitatea de transport feroviar este una de interes strategic național, atât din punct de vedere economic, cât și al securității Statului român, necesitatea asigurării prestării acestei activități fiind o prioritate la nivel național și european, iar sistarea acestei activități în ipoteza unei lichidări necontrolate a SNTFM CFR MARFĂ ar avea consecințe grave atât pe plan intern și internațional”, se spune în nota de fundamentare.

Caracterul esențial al companiei a fost însă pus sub semnul întrebării, anterior, de către Comisia Europeană. Argumentele privitoare la transportul cărbunelui energetic de către CFR Marfă sau transporturile militare nu au convins Bruxelles-ul.

În loc de dare în plată, în primăvara anului 2021 patronatele feroviare reunite în OPSFPR au propus ca soluție alternativă vânzarea activelor de către CFR Marfă, propunere care a iritat managementul companiei de stat.

Actuala legislație nu permite darea în plată

„În prezent, nu sunt reglementate la nivel primar măsuri referitoare la obligațiile de plată care fac obiectul unor decizii de recuperare a unor ajutoare de stat nelegale, fapt ce pune în dificultate Statul român în recuperarea acestor ajutoare, a căror recuperare trebuie să fie efectivă și imediată potrivit normelor europene în materie”, spun inițiatorii,

Proiectul reglementează o derogare de la regula prevăzută la art. 263 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, sub trei aspecte:

- operațiunea de trecere de active în proprietatea statului va putea stinge și creanțele fiscale cu reținere la sursă și accesoriile aferente acestora;
- operațiunea de trecere de active în proprietatea statului va putea stinge și creanțele bugetare ale operatorilor de transport feroviar, pe lângă cele fiscale, reglementate în prezent;
- operațiunea de trecere de active în proprietatea statului va putea implica și transferul de bunuri mobile ale operatorilor de transport feroviar, pe lângă cele imobile, reglementate în prezent.

Ce spune proiectul de Ordonanță

Trebuie precizat că activele CFR marfă nu se reduc doar la vagoane și locomotive, compania deținând o listă impresionantă de terenuri și clădiri.

Domeniul de aplicare. Prezenta ordonanță de urgență reglementează o modalitate specială de stingere a obligațiilor fiscale și bugetare ale operatorilor economici din sectorul transportului feroviar. Măsurile prevăzute de prezenta ordonanță se aplică atât cu privire la bunurile imobile ale operatorilor economici, cât și la bunurile mobile ale acestora.

Trecerea activelor în proprietatea statului.

(1) Prin derogare de la prevederile art. 263 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, la cererea operatorilor economici din sectorul transportului feroviar, creanțele fiscale și bugetare administrate de instituții ale administrației publice centrale se sting prin trecerea unor active din proprietatea acestora în proprietatea publică a statului și în administrarea ministerului de resort – Ministerul Transporturilor și Infrastructurii.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), dacă uzul sau interesul public nu se justifică la data trecerii activelor funcționale în proprietatea publică a statului, conform analizei realizate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, activele prevăzute la alin. (1) trec în proprietatea privată a statului.

(3) Analiza realizată de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii are în vedere: uzul public sau privat al activului, asigurarea exploatării acestuia în regim de continuitate și permanență, obiective de ordin economic, financiar, social și de mediu urmărite de minister privind exploatarea eficientă a activului, interesul general sau particular care corespunde scopului utilizării activului, condițiile speciale legate de protejarea secretului de stat și regimul special al unor bunuri din componența activului.

(4) Cererea operatorilor economici de trecere a activelor în proprietatea statului, aprobată prin hotărârea adunării generale a acționarilor sau a asociațiilor, este avansată Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și este însoțită de următoarele înscrisuri:

- a) lista activelor propuse pentru transfer;
- b) raportul de evaluare al activelor propuse, realizat de un evaluator independent, autorizat în condițiile legii, finalizat cu cel mult 3 luni înainte de data depunerii cererii;
- c) analiza tehnicoeconomică privind justificarea operațiunii și efectele acesteia, analiză care să cuprindă, fără a se limita la, necesitatea operațiunii și beneficiile economice preconizate a se realiza în activitatea operatorului.

(5) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii publică, în termen de 48 ore, pe site-ul ministerului, un anunț privind depunerea cererii de trecere a activelor în proprietatea statului, precum și lista depusă a activelor propuse.

(6) În termen de 15 zile de la data publicării anunțului de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, celelalte instituții publice sau unitățile administrativ-teritoriale își pot exprima intenția de a prelua în administrare activele propuse de către operatorul de transport feroviar, prin transmiterea unei cereri în acest sens către minister.

(7) Dacă o unitate administrativ-teritorială solicită preluarea activelor proprietate publică a statului, dobândite în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, trecerea activelor din domeniul public al statului în domeniul public al unității administrativ-teritoriale se face cu acordul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului, după caz, prin hotărâre a Guvernului, potrivit prevederilor art. 292 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Dacă în termenul prevăzut la alin. (6) nu este comunicată Ministerului Transporturilor și Infrastructurii nicio cerere din partea altor instituții publice sau unități administrativ-teritoriale, acesta va realiza o analiză privind interesul preluării activelor, și va solicita realizarea unui test al creditorului privat prudent, pe cheltuiala operatorului economic.

(9) Ministrul Transporturilor și Infrastructurii emite un ordin de aprobare a listei activelor și a raportului de evaluare depus.

(10) Pe baza rezultatului favorabil al testului creditorului privat prudent, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii avizează analiza tehnico – economică și cererea de trecere a activelor în proprietatea statului.

(11) Stingerea totală sau parțială a creanțelor fiscale și bugetare se va face la valoarea de piață a activelor determinată prin raportul de evaluare prevăzut la alin. (4) lit. b), întocmit de către un evaluator autorizat în condițiile legii.

(12) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și operatorul economic încheie un proces-verbal de predare-preluare prin care trec în proprietatea publică sau privată a statului activele prevăzute la art. 1 alin. (2), care cuprinde și valoarea de piață a acestora, determinată potrivit alin. (11).

(13) Procesul-verbal prevăzut la alin. (12) constituie titlu de proprietate a statului.

(14) Bunurile prevăzute la art. 1 alin. (2), care sunt grevate de orice sarcini, precum privilegii, ipoteci, gajuri, drepturi de retenție sau sechestre, în afara celor administrate de instituția administrației publice centrale creditoare, nu pot constitui obiectul prezentei ordonanțe de urgență decât cu acordul scris al creditorului și cu renunțarea acestuia la sarcinile instituite.

Art. 3 Stingerea creanțelor fiscale și bugetare

(1) În vederea stingerii creanțelor fiscale și bugetare, în termen de 15 zile de la încheierea procesului-verbal prevăzut la art. 2 alin. (12), operatorul economic depune cererea de stingere a obligațiilor fiscale și bugetare la organul fiscal central.

(2) Cererea va fi însoțită de următoarele înscrisuri:

- a) lista activelor transferate;
- b) raportul de evaluare al activelor;
- c) procesul-verbal de predare-preluare prevăzut la art. 2 alin. (12).

(3) Organul fiscal central stinge creanțele fiscale și bugetare cu valoarea de evaluare a bunurilor trecute în proprietatea publică sau privată a statului în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, în baza procesului-verbal prevăzut la art. 2 alin. (12), și notifică operatorul economic și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii în acest sens.

(4) Data stingerii creanțelor este data semnării procesului – verbal prevăzut la art. 2 alin. (12).

(5) În cazul în care operațiunea de transfer a proprietății bunurilor, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență, este taxabilă, cu valoarea stabilită, potrivit legii, plus taxa pe valoarea adăugată, se stinge cu prioritate taxa pe valoarea adăugată aferentă operațiunii de dare în plată, cu excepția cazului în care operațiunea vizează stingerea unei creanțe reprezentând ajutor de stat datorat ca urmare a emiterii unei decizii de recuperare de către Comisia Europeană. În ipoteza rambursării unui ajutor de stat, organul fiscal va proceda la stingerea cu prioritate a creanțelor de natura ajutorului de stat, în detrimentul celorlalte creanțe fiscale sau bugetare.

(6) La data semnării procesului-verbal prevăzut la art. 2 alin. (12) încetează de drept măsurile de indisponibilizare a bunurilor ce fac obiectul acestuia, instituite de organul fiscal central.

(7) Prevederile alin. (1) – (6) se aplică în mod corespunzător și pentru stingerea creanțelor fiscale și bugetare administrate de alte instituții ale administrației publice centrale, situație în care operatorul economic depune cererea de stingere a obligațiilor fiscale și bugetare la acestea.

Art. 4 Înscrierea bunurilor în inventarul centralizat

În termen de 30 de zile de la data semnării procesului-verbal prevăzut la art. 2 alin. (12), Guvernul, la propunerea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, adoptă o hotărâre

privind înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor aflate în domeniul public al statului a bunurilor mobile și imobile preluate în proprietatea publică statului.

Art. 5 Destinația activelor transferate

(1) Bunurile mobile și imobile transferate în domeniul public sau privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale conform prezentei ordonanțe de urgență pot face obiectul oricăror acte de administrare și de dispoziție în condițiile legii.

(2) Bunurile mobile și imobile transferate pot face, totodată, obiectul unor contracte de concesiune. Procedura de atribuire a contractelor de concesiune, încheierea, executarea și încetarea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică se realizează cu respectarea prevederilor art. 302-331 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. Perioada de aplicabilitate

Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică pe o perioadă de 2 ani de la data intrării în vigoare.

Semne de întrebare

Schema de daare în plată a fost prezentată anterior Comisiei Europene însă Bruxelles-ul a pus câteva condiții pentru a o accepta. In bold sunt condițiile puse de CE care riscă să nu fie îndeplinite de schema gândită de Guvern.

Comisia poate accepta recuperarea în natură numai în cazuri excepționale, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- Recuperarea în natură este un instrument adecvat pentru restabilirea condițiilor de pe piață care au fost distorsionate de măsura ajutorului ilegal;
- Aceste moduri alternative de recuperare sunt capabile să fie identificate ca atare de Comisie și alte părți interesate;
- **Recuperarea în natură are un efect echivalent unei plăți cu lichidități;** *Se poate obiecta ca primirea unor vagoane sau locomotive nu este echivalenta cu primirea de lichidități.*

- **Valoarea activelor este stabilită de o manieră obiectivă care să permită Comisiei să conchidă că valoarea este echivalentă valorii de recuperat, inclusiv dobânda de recuperare adecvată; *Este neclar dacă stabilirea valorii de piață va fi făcută convingător, în condițiile unei piețe în cădere, dinamice.***
- Recuperarea în natură este permisă de legislația națională; și
- **Activele beneficiarului nu sunt utilizate pentru a derula activități economice pentru o anumită perioadă de timp după decizie. *Ținta statului este tocami trecerea activelor către o nouă societate de transport feroviar.***

Sursa: Club Feroviar